

Illunik nioqquteqartarnerup naleqqussarnissaa pillugu inatsisiliornermut atatillugu illunik tunisinermi illup pitsaassusaata nalunaarusiuunneqartalernissaanut atatillugu pitsaaqutit akorngutillu misissorneqartarnissaasa inatsisitigut atuuttussanngortinneqarnissaat kiisalu illut nukissiuutitigut nalunaaqutsertarlernissaasa inatsisitigut piumasaqaatigineqartalernissaa pillugu Naalakkersuisut peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut. Misissuinermut atatillugu aamma sillimmasiisarfiit piginnittut nikinnerannut atatillugu sillimmasiisalernissamut peqataatinneqartarnissaminnik piumasaqaataat naliliiffigineqartussaavoq.

(Inatsisartunut ilaasortaqaq Justus Hansen, Demokraatit)

Akissuteqaat

(Ineqarnermut, Attaveqarnermut Angallannermullu Naalakkersuisoq)

Illunik misissuisarnermut Danmarkimi aaqqissuussisimaneq kiisalu illuutininuk nukissiuutitigut nalunaaqutsersuisarneq pillugu Danmarkimi inatsit, siunnersuummi matumani maligassiuisussaatinneqartut Naalakkersuisut naatsorsuutigaat.

Illunik misissuinermi illunik misissuisartup illuutip sannai tamaasa misissortarpai. Ajoqutit ersittut allatorneqartarput, aammalu illuutininuk misissuisartup illuutip pitsaassusaa illuutininuk assigusunut taamatullu pisoqaassusilinnut sanilliullugit nalilersortarpai. Illunik misissuinerup inerneru qanoq issutsimik nalunaarusiami nassuiarneqartarput.

Qanoq issutsimik nalunaarusiap pigineqarnerani illumik pisisussap, pisinissamik aalajangernissaq sioqqullugu, illup ajoqutigisinnaasai paasisimalersinnaasarpai. Tamatuma saniatigut illumik misissuineq aamma qanoq issutsimik nalunaarusiaq, pisisussap piginnittut nikinneranni sillimmasiissummik taaneqartartumik sillimmasiissuteqarsinnaalernissaanut tunngavissiisarput.

Piginnittut nikinneranni sillimmasiissuteqarnermi illumik pisisoq ajoqutinuk ersinngitsunik illup tigunissaa sioqqullugu pilersimasunik, aammalu pisisup tigusinermini ilisimaarinngisaannik, iluarsiinissamut annertunerusunuk aningaasartuuteqarnissamut illersorneqarsinnaasarpog. Piginnittut nikinneranni sillimmasiissuteqarnermi, peqatigisaanik tunisisoq ajoqutinuk ersinngitsunut nalinginnaasumik akisussaaffigineqartartunut akisussaasuujunnaartarpoq.

Qanoq issutsimut nalunaarusiortarnissaq inatsisitigut piumasaqaataanngilaq, kisiannili sillimmasiissuteqarnermut ingerlatseqatigiiffiit, piginnittut nikinneranni sillimmasiissummik neqerooruteqalinnginnerminni, nalinginnaasumik qanoq issutsimik nalunaarusiamik takusaqarnissaq piumasarisarpaat.

Illunik misissuisarnermut aaqqissuussaq, qanoq issutsimik nalunaarusiat aamma piginnittut nikinneranni sillimmasiissuteqarneq, pigisamik aalaakkaasumik pisinermi atuisunik illersuinissaq pillugu Danmarkimi inatsimmik tunngaveqarput. Inatsit ilaatigut aamma pigisamik aalaakkaasumik pisinermi peqqissimisinnaatitaaneq pillugu aalajangersakkanik imaqartoq, Kunngip peqqussutaatigut Kalaallit Nunaannut atuuttussanngortinneqarsinnaavoq.

Nukissiuutitigut nalunaaqutsersuinermit illup nukissiuutinut tunngatillugu pitsaassusaa qanoq innersoq paasineqarsinnaalertarpoq aammalu nukissianik atuinermi qanoq sipaartoqarsinnaanersoq innersuussisoqartarluni. Paasissutissat taamaattut illumik imaluunniit inissiamik pisinissamik isumaliutersuuteqarnermi ilisimassallugit soorunalimi iluaqutaasussaapput.

Illuutiniq nukissiamik sipaarnerit siuarsarneqarnissaat pillugu Danmarkimi inatsit malillugu, illuutit tamarmik tunineqarnerminni nukissiuutitigut nalunaaqutserneqartussaapput. Inatsit Kalaallit Nunaannut atuutinngilaq.

Ileqqorissaarnissaq eqqarsaatigalugu oqaatigineqassaaq, Naalakkersuisut inatsimmik pigisanik aalaakkaasunik inuussutissarsiutigalugu niuruteqarnissamik maleruagassiisussanik suliqaarnissamik maannakkorpiaq pilersaaruteqanngimmata. Pigisanik aalaakkaasunik tuniniaasarneq pillugu Danmarkimi inatsit, Kunngip peqqussutaatigut Kalaallit Nunaannut atuuttussanngortinneqarsinnaavoq.

Ataatsimut isigalugu siunnersuummi inatsisitigut suliassaqarfiit annertuut pisariusullu kalluarneqarput, ilanngullugit

- pigisanik aalaakkaasunik inuussutissarsiutigalugu niuruteqarneq,
- pigisanik aalaakkaasunik pisinermi atuisunik illersuinissaq,
- illunik misissuisarnermi aaqquussineq aamma piginnittut nikinneranni sillimmasiissuteqarneq kiisalu
- illuutit nukissiuutitigut nalunaaqutsersorneqartarnerat.

Kalaallit Nunaanni Eqqartuussivimmi ukiumut piginnittut nikinneri 5.000-it sinnilaarlugit nalunaarsorneqartarput, kisiannili kisitsimmi tassani pisinermi tunisinermilu piginnittut nikinnerisa saniatigut aamma toqkkut qimaguttoqarnerani, avinnermi, kingornussisoqarnerani, attartortumit piginnittumut il.il. piginnittut nikinnerat ilaatinneqarput. Illut/inissiat pisinermi tunisinermilu kaaviiartinneqartartut ukiumut amerlassusaat pillugit kisitsisitigut paasissutissanik nalunaarsuiffimmit pissarsinissaq maannakkorpiaq ajornarpoq. Nuummi illuutiniq tuniniaasartoq naliliivoq, Nuummi inissiat ukiumut 200-it aamma 300-it akornanni tunineqartartut.

Misissuinissat siunnersuutigineqartut ingerlannissaannut Naalakkersuisut piareersimapput, kisiannili siunnersuut Inatsisartuni inaarutaasunik isummerfigineqannginnerani ataatsimiititaliami suliassanngortinneqassasoq inassutigalugu.